

Gordon Matta-Clark in 700 woorden

Gordon Matta-Clark wordt geboren in 1943 in New York. Hij brengt zijn kindertijd door in New York, Californië en Parijs. Als zoon van de surrealistische schilder Roberto Matta groeit hij op in een internationaal artistiek-intellectueel milieu waar legendarische personen als Max Ernst, André Breton en Marcel Duchamp deel van uitmaakten, maar ook linkse critici en de opkomende abstract-expressionisten. Niet alleen doen zijn tekeningen sterk denken aan het surrealisme, in zijn hele oeuvre komt deze component terug. Ook het dadaïsme met zijn voorliefde voor taal en absurde woordspelletjes loopt als een rode draad door zijn werk.

Van 1962 tot 1968 volgt Matta-Clark een opleiding architectuur aan de Cornell University in New York, één van de geprefereerde Amerikaanse architectenscholen. Het is niet onwaarschijnlijk dat een van zijn docenten, de befaamde architectuurtheoreticus Colin Rowe, die pleitte voor aandacht voor het historische weefsel van de stad, hem beïnvloedde. Een andere invloed is zijn Parijse ervaring. Hij studeert Franse literatuur aan de Sorbonne in het mythische jaar '68, vermoedelijk komt hij er in contact met de Franse filosofen van het deconstructivisme (Derrida) en de situationisten (kunstenaar en filosofen die situaties creëren waaruit maatschappelijke revolutie kan komen) zoals Guy Debord. Voorts is er het minimalisme (de reductie van het beeld en de problematisering van de drager) en de Land Art met vooral het werk en het denken van Robert Smithson, bij wie hem het begrip entropie fascineerde. Ten slotte is er de opkomst van het idee performance (het werk bestaat alleen in een gebeurtenis hier en nu).

Hoewel Matta-Clark opgeleid is als architect, blijft hij toch werken in het kunstmilieu en vanaf de jaren 1970 is hij zeer actief in de New Yorkse avant-gardescène. Hij voert performances op, maakt ruimtelijke werken met gerecycleerd materiaal, en experimenteert met texturen, zoals in *Photo-Fry* (een performance in 1969 waarin hij foto's van kerstbomen bakt, daarna voegt hij daar goudpoeder toe en verstuurt deze alchemistische objecten naar zijn vrienden). Matta-Clark documenteert zijn interventies en experimenten op allerlei manieren, naast tekeningen en geschriften gebruikt hij vooral de media film, video en fotografie. Zijn meest bekende werken zijn de zogenaamde *cuttings*. In slooppanden in afbraakbuurten brengt hij monumentale incisies aan waardoor het inwendige van het gebouw wordt blootgelegd. Hij benadert gebouwen als basismateriaal om te bewerken zoals je bij een beeldhouwwerk zou doen. Hij snijdt in gebouwen en creëert zo openheid en doorkijken.

Hoewel het werk van Matta-Clark diep geworteld is in de kunst van de late jaren '60 en '70, Minimal, Concept en Land Art, heeft het zeker niet alleen een esthetische betekenis. Hij wil, zoals velen van zijn generatie, kunst maken ver weg van het museum en de kunstmarkt. Hij is een rebel, een hippie van de Woodstock-generatie, dat protesteerde tegen bepaalde politieke en maatschappelijke situaties. Zijn werk wordt gekenmerkt door een groot idealisme en maatschappelijke betrokkenheid, het geloof om de maatschappij te kunnen veranderen en beter maken door kunst en acties. Gordon Matta-Clark is een charismatisch figuur, een leider en iemand die dingen tot stand doet komen. Hij is een kunstenaar die een groot netwerk en veel vrienden om zich heen had. New York in de jaren '60 en '70 is een artistieke aantrekkingspool. Gordon Matta-Clark richt samen met een aantal kunstenaars de architectuur-groep op, pleisterplaats van de groep wordt het (mede) door Matta-Clark opgestarte restaurant FOOD, een ontmoetingsplaats voor kunstenaars, muzikanten en dansers. In 1975 leert hij Jane Crawford kennen met wie hij later trouwt. In 1976 pleegt zijn tweelingbroer Batan zelfmoord, wat een diepe indruk op hem laat en ook in zijn werken effect heeft.

Matta-Clark realiseerde projecten in Italië (A W-Hole House), New Jersey (Splitting), New York, Berlijn, Kassel, Parijs (het beroemde *Conical Intersect*), Antwerpen (*Office Baroque*), Chicago (*Circus of The Caribbean Orange*).

In 1978 sterft Gordon Matta-Clark ten gevolge van kanker. Hij laat een diepe indruk achter op zijn leeftijdsgenoten. . Hoewel hij slechts een korte carrière van 10 jaar heeft gehad blijft hij kunstenaars inspireren met zijn werk en acties en worden zijn werken over heel de wereld tentoongesteld.